ਮਮਤਾਜ਼ & ਓਆਰ.ਐਸ.

ਬਨਾਮ

ਗੁਲਸੁਮਾ ਉਰਫ ਕੁਲੁਸੁਮਾ

(2022 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 315)

ਜਨਵਰੀ 18, 2022

[ਐਮ. ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਸੰਜੀਵ ਖੰਨਾ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਫੈਸਲਾ – ਰੱਦ ਕਰਨਾ – ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ – ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ – ਬਿਨਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ – ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ – ਪਰਖਣ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਖਿਲਾਫ ਇਕ-ਪਾਸੀ ਫੈਸਲਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ – ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ 2 ਸਾਲ ਅਤੇ 7 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ – ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਪਰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ – ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਰਖਣ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕ-ਪਾਸੀ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪਰਖਣ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ – ਅਪੀਲ 'ਤੇ, ਫੈਸਲਾ: ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 96 ਅਧੀਨ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਣਯੋਗ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸੀ – ਐਸਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਜਿਵੇਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ ਐਲ.ਐਕਸ ਰੂਲ 13 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਵਿਚਾਰ ਰਹੀ ਸੀ – ਜਦਕਿ ਅਪੀਲ ਪਰਖਣ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਨਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀਆਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਜਾਣੀ ਜਾਂਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਜਾਣਦਾ – ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ

ਫੈਸਲਾ: 1. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸਮਝਦੇ ਹੋਏ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਮੈਰਿਟਾਂ 'ਤੇ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਮੰਨਣਾ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ

ਮੈਰਿਟਾਂ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਪਸ ਭੇਜ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਦੇਸ਼ IX ਨਿਯਮ 13 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਅਪੀਲ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਖਿਲਾਫ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੁਆਰਾ ਬਾਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਜਾਣਿਆ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।[ਪੈਰਾ 5 & 6]

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 315 ਦਾ 2022.

21.04.2021 ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਵਾਲੇ ਕਰਨਾਟਕ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਲਬੁਰਗੀ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਜੋ ਕਿ ਆਰ.ਐਸ.ਏ. ਨੰਬਰ 200073 ਦਾ 2021 ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਸ਼ਰਨਗੌੜਾ ਪਾਟਿਲ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਸੁਪ੍ਰੀਤਾ ਸ਼ਰਨਗੌੜਾ, ਐਡਵੋਕੇਟ. ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ।

ਐਸ.ਐਨ.ਭੱਟ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪਾਰਵਤੀ ਭੱਟ, ਤਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਠਾਕੁਰ, ਡੀ. ਪੀ. ਚਤੁਰਵੇਦੀ, ਸ਼ਾਹਨਵਾਜ਼ ਮਮਦਾਪੁਰ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਅਨੁਰਾਧਾ ਮੁਤਤਕਰ, ਐਡਵ. ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਮੋਹਨ ਆਰ. ਸ਼ਾਹ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

1. ਕਰਨਾਟਕ ਦੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ, ਕਲਬੁਰਗੀ ਬੈਂਚ ਵਲੋਂ 21.04.2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਥੇ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਵਲੋਂ ਪਸੰਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਲੋਂ ਆਰ.ਏ. ਨੰਬਰ 22 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਮੂਲ ਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਹੈ।

2. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਤੱਥ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਲਈ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹਨ, ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

2.1 ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇੱਥੇ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਘੋਸ਼ਣਾ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਨੇ 08.01.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮੇ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਕਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਇਕਪਾਸੇ ਚਲਿਆ ਗਿਆ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਇਕਪਾਸੇ ਦਾ ਹੁਕਮ ਸੀ।

2.2 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਲਈ ਦੋ ਉਪਾਯ ਉਪਲਬਧ ਸਨ – ਪਹਿਲਾ, ਸਿਵਲ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਆ ਸੰਹਿਤਾ (ਇਸ ਨੂੰ ਅੱਗੇ "ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ." ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ) ਦੇ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਅਧੀਨ ਇਕਪਾਸੇ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ, ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕਰਨਾ।

2.3 ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ – ਇਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਦੂਜਾ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਿਆ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ 2 ਸਾਲ ਅਤੇ 7 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਹੋਈ। ਇਥੇ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ -ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1 ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ – ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਰਨ ਲਈ ਉਕਤ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ।

2.4 ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਈ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਬੇਨਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਜੋ 2 ਸਾਲ ਅਤੇ 7 ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਿਆ ਗਿਆ, ਤਾਰੀਖ 10.12.2020 ਨੂੰ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਨਾ ਹੋਣ ਕਾਰਨ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਬੰਦਿਸ਼ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲਾਤੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਬਿਲਕੁਲ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਉੱਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

2.5 ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸਮਝ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇੱਥੇ ਦੇ ਜਵਾਬੀ – ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ – ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ। ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਹੀ ਗਈ ਦੂਜੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾ ਕੇਵਲ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸਮਝ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਇਕਤਰਫਾ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਸੀਪੀਸੀ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰ ਰਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਵੀ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁੜ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

2.6 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦੁਖੀ ਅਤੇ ਅਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਕੇ, ਮੂਲ ਵਾਦੀਆਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਹੈ।

3. ਅਸੀਂ ਸ੍ਰੀ ਸ਼ਰਣਾਗੌਡਾ ਪਾਟਿਲ, ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਅਤੇ ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਨ. ਭਟ, ਮੁਕਾਬਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਜਵਾਬੀ – ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੁਣਿਆ ਹੈ।

4. ਸੰਬੰਧਿਤ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਇੱਥੇ ਬਿਆਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਰਾਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਜਿਸ ਨੇ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਟ੍ਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਮੁੜ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ, ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

5. ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਜੋ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼/ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਸੀਪੀਸੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 96 ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਸਮਝ ਕੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਮੈਰਿਟਸ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਖਿਆਲ ਸੀ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਇਸ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੀਮਾਂਕਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੈਰਿਟਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜ ਸਕਦਾ ਸੀ।

6. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਚੁਣੌਤੀ ਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਇਹ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਸੀ.ਪੀ.ਸੀ. ਦੇ ਆਰਡਰ IX ਨਿਯਮ 13 ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ, ਜਦੋਂਕਿ ਅਪੀਲ ਟਰਾਇਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਅਤੇ ਡਿਕਰੀ ਖਿਲਾਫ ਸੀ, ਜਿਸਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਾ ਆਉਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਬਾਰਡ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਤਰੀਕਾ ਕਾਨੂੰਨ ਅਧੀਨ ਜਾਣੇ ਜਾਂਦੇ ਤਰੀਕੇ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੁਣੌਤੀ ਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹੈ।

7. ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਸ੍ਰੀ ਐਸ.ਐਨ. ਭੱਟ, ਜੋ ਕਿ ਇੱਥੇ ਜਵਾਬੀ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਹਨ - ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ - ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। ਸ੍ਰੀ ਭੱਟ, ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਾਅਵਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਕੋਲ ਕੋਈ ਉਪਾਅ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ।

8. ਉਪਰੋਕਤ ਅਤੇ ਉਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਸਫਲ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ 21.04.2021 ਨੂੰ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਚੁਣੌਤੀ ਯੋਗ ਫੈਸਲਾ ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਆਰ.ਐਸ.ਏ. ਨੰਬਰ 200073 ਦੇ 2021 ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਮਾਮਲਾ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮੁੜ ਭੇਜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਜੋ ਕਿ ਆਰ.ਏ. ਨੰਬਰ 22 ਦੇ 2020 ਹੈ, ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਫਾਇਲ 'ਤੇ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਜਵਾਬੀ - ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ - ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1 ਦੇ 2020 ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਉਚਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਲਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 1 ਦੇ 2020

ਨੂੰ ਮੁੜ ਸਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਵਾਪਸ ਲੈ ਲਈ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਉਕਤ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅੰਤਮ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਵੈਧ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਦੇਰੀ ਦੀ ਮਾਫੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲੀ ਅਪੀਲੀ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਮੂਲ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਨੂੰ ਉੱਚ ਫੋਰਮ/ਅਦਾਲਤ ਅੱਗੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਆਪਣੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਉਪਰੋਕਤ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਨੁਸਾਰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਖਰਚੇ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਅੰਕਿਤ ਜ੍ਵਾਨ (ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ: ਰਾਹੁਲ ਰਾਥ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲ ਮਨਜ਼ੂਰ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate